

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอาชีพสำหรับผู้มีภาวะออทิสซึม
กรณีศึกษา จังหวัดขอนแก่น

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ในระบบเศรษฐกิจศาสตร์นั้นจัดว่ามนุษย์และทักษะความสามารถของมนุษย์จัดเป็นทุนประเภทหนึ่งเรียกว่าทุนมนุษย์ (Human capital) ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นต่อประเทศชาติ ดังนั้นนานาประเทศจึงมุ่งที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชาติของตนเองให้เป็นผู้มีทักษะความสามารถในด้านต่างๆ ซึ่งการที่จะพัฒนาให้มนุษย์มีคุณภาพได้นั้นต้องอาศัยการศึกษาในการช่วยให้คนในประเทศเกิดความรู้ความคิดอันจะนำไปสู่การสร้างสรรคสิ่งต่างๆเพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547 ; จุฑามนต์ไพบูลย์, 2537 ; บุญคง หารจางสิทธิ์, 2540) คนพิการเป็นทรัพยากรบุคคลที่สมควรส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถ และมีศักยภาพในการช่วยเหลือตนเองพึ่งพาตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งการช่วยสร้างสรรคสังคมได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป ในด้านการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บัญญัติให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษา โดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวถึงสาระที่เกี่ยวข้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในมาตรา 6 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของผู้ปกครองหรือผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้พวกเขาเหล่านั้นได้มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ได้มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและการประกอบอาชีพ ตลอดจนพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมด้วย (ผดุง อารยะวิญญู, 2545 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 ; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

แม้ว่ารัฐได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ว่า ให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้

ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งกลุ่มของคนพิการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 มาตรา ๒๐ กำหนดไว้ว่า คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ โดยจัดให้มีการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ การศึกษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ นอกจากนี้ในมาตรา ๒๓ กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน เรียกว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการการส่งเสริมและการดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการการศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยจัดสรรให้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

บุคคลออทิสติกเป็นบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาประเภทหนึ่งในกลุ่มบกพร่องทางพัฒนาการ ซึ่งมีความผิดปกติในด้านพัฒนาการอย่างรอบด้าน (Pervasive developmental disorders)โดยมีปัญหาทางพัฒนาการหลัก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และด้านพฤติกรรม โดยจะมีพฤติกรรมไม่ยืดหยุ่น เนื่องจากมีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองและสภาพทางชีววิทยาโดยแสดงอาการทางการรับรู้ความรู้สึก (Sensory symptoms) ซึ่งความบกพร่องดังกล่าวส่งผลต่อการสื่อสาร การเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตในสังคม (รจนา ทรรทรานนท์, 2547 ; ศิริวรรณ พูลสรรพสิทธิ์และคณะ, 2548 ; สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2549 ; American psychiatric association, 2000) ในการพัฒนาบุคคลออทิสติกนั้นต้องทำการช่วยเหลือโดยเร็วหรือแรกพบความบกพร่อง ซึ่งการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยการพัฒนาและฟื้นฟูศักยภาพในด้านการศึกษาและอาชีพอย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้บุคคลออทิสติกสามารถเรียนรู้และพึ่งตนเองได้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2549)

ในปัจจุบันนักวิชาการด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้พยายามให้ความช่วยเหลือเด็กออทิสติก ด้วยวิธีการดูแลรักษาทางการแพทย์ การจัดการทางการศึกษา และแนวทางการดูแลออทิสติกแบบบูรณาการ โดยมุ่งหวังให้เด็กได้เรียนรู้ ปรับตัว ควบคุมสภาพจิตใจของตนเองให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนปกติในสังคมปกติได้ โดยพึ่งพาผู้อื่นน้อยที่สุด และสามารถประกอบอาชีพได้ ซึ่งการศึกษาในโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ถือเป็นหัวใจของการพัฒนาเด็กออทิสติก เนื่องจากเป็นสถานที่ให้การศึกษาในระดับเริ่มต้นที่จะให้การช่วยเหลือด้านการศึกษาและด้านสังคมแก่เด็ก หากเข้าไปจะทำให้การพัฒนาศักยภาพและการช่วยเหลือยากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากตัวของบุคคลออทิสติกเอง ซึ่งมีลักษณะของอาการและความรุนแรงที่แตกต่างกัน ส่งผลทำให้บุคคลเหล่านี้มีความยุ่งยากในการเรียนรู้ และยากลำบากในการดำเนินชีวิตอย่างรอบด้าน ซึ่งในการช่วยเหลือจำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังต้องอาศัยเวลาในการพัฒนาศักยภาพนาน และใช้ความถี่ในการจัดกิจกรรมฝึกฝนที่มากพอ จึงจะสามารถช่วยให้บุคคลออทิสติกพัฒนาและดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระ (ศุภณีย์วิชัยและ

พัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติกโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2549; สมพร หวานเสร็จ, 2551)

การประกอบอาชีพและการมีงานทำ เป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดรายได้และเกิดการแลกเปลี่ยนทรัพยากร ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค นอกจากนี้ในแง่ของเศรษฐศาสตร์ยังนำเอาจำนวนการมีงานทำของประชากรมาเป็นตัวชี้วัดและพยากรณ์ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติโดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านอาชีพไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ มีการสนับสนุนให้พลเมืองมีความรู้ และมีทักษะในการประกอบอาชีพ โดยการส่งเสริมการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา และในส่วนของการศึกษาสายสามัญได้แทรกวิชาอาชีพไว้ด้วย ทั้งนี้มุ่งหวัง ในเรื่องของพัฒนาการด้านอาชีพ ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความรู้เกี่ยวกับอาชีพ นอกจากนั้นยังเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของประสบการณ์ในวัยเด็กและแบบฉบับของบุคลิกภาพ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อค่านิยมและการตัดสินใจในการเลือกอาชีพอันเป็นกระบวนการต่อเนื่องในวัยต่าง ๆ การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จในอาชีพขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นได้ทำการเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตัวเขาและมีวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้พัฒนามาในแต่ละวัยของชีวิต (กรมแรงงาน, 2553 ; สุมาลี เกตุรามฤทธิ์, 2547)

วิชญ์ สีนะวงศ์ (2547) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอาชีพว่าเป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาคนในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และจิตใจ เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในสังคม เพราะเนื่องจากสภาวะสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มาก ได้แก่ ปัญหาการว่างงานส่งผลให้ผู้ว่างงานกลายเป็นภาระของครอบครัว ส่งผลให้ครอบครัวมีปัญหาทางเศรษฐกิจ และลูกหลานกลายเป็นปัญหาสังคม ดังนั้นหลักสูตรฝึกอาชีพจึงเป็นหลักสูตรที่พัฒนาคนโดยตรงและส่งผลให้เกิดการแก้ปัญหาในทุกๆด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของคนพิการที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและต้องการโอกาสอย่างมากในการพัฒนาทักษะทางอาชีพเพื่อให้เกิดรายได้และพึ่งตนเองตลอดจนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ จากข้อความดังกล่าวทำให้ทราบว่าการหลักสูตรฝึกอาชีพมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง ไม่เฉพาะกลุ่มคนปกติ หากแต่รวมไปถึงกลุ่มของคนพิการประเภทต่าง ๆ ด้วย ซึ่งการส่งเสริมและพัฒนาด้านอาชีพจะประสบความสำเร็จได้นั้นบุคคลต้องได้รับการเรียนรู้ด้านงานอาชีพ ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องในวัยต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมการมีงานทำ โดยมอบหมายในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เตรียมการเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการจัดหลักสูตรมัธยมศึกษาเชิงปฏิบัติการขึ้น โดยมอบหมายให้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาดำเนินการซึ่งแบ่งเป็น 2 ระยะ ประกอบด้วย ระยะเร่งด่วน ซึ่งจะให้มีการจัดทำคู่มือการปรับหลักสูตรที่เป็นแนวปฏิบัติ เพื่อต้องการให้เกิดความชัดเจนในด้านของโครงสร้างของเวลา ซึ่งโรงเรียนจะสามารถนำไปปรับใช้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ในหลักสูตรที่เป็นภาคปฏิบัติด้านวิชาชีพ ส่วนระยะที่สองเป็นกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาเชิงปฏิบัติการซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการปรับกระบวนการทัศน์เพื่อเชื่อมโยงกับการทำงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมความพร้อมสำหรับการก้าวสู่การเป็น

ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับทั้งเรื่องของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ชินภัทร ภูมิรัตน, 2554)

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เอื้อประโยชน์แก่บุคคลออทิสติกมากขึ้น ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ซึ่งได้ปรับปรุงจากพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 ส่งผลให้บุคคลออทิสติกได้รับสิทธิความช่วยเหลือตามกฎหมายครอบคลุมความต้องการจำเป็นในการดำเนินชีวิตและการเข้าถึงบริการทางสังคมและการประกอบอาชีพได้อย่างทั่วถึง(สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2550) แต่การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติกยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรทั้งนี้เนื่องมาจากข้อจำกัดของภาวะอาการออทิสซึมที่มีผลเกี่ยวเนื่องในการเรียนรู้เรื่องอาชีพ และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ความยุ่งยากในการเรียนรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การปรับตัวเข้ากับสังคม ตลอดจนปัญหาพฤติกรรมบางอย่างซึ่งออทิสติกแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้นในการการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติกจำเป็นต้องมีหลักสูตรฝึกอาชีพที่มีความพิเศษเป็นเฉพาะของบุคคลกลุ่มนี้ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของพฤติกรรมและการลดข้อจำกัดในการเรียนรู้งานอาชีพ

จากบททวนวรรณกรรม และการศึกษาปัญหาของนักเรียนออทิสติก ตลอดจนการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และผู้ปกครองของศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมสำหรับบุคคลออทิสติกโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า บุคคลออทิสติกส่วนใหญ่ขาดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีพฤติกรรมที่ไม่ยืดหยุ่น และมีความบกพร่องทางภาษาทำให้นักเรียนออทิสติกมีความยุ่งยากในการเรียนรู้และการทำงาน ส่งผลทำให้ขาดความสำเร็จในการประกอบอาชีพและการพึ่งตนเอง อันจะเป็นภาระและปัญหาที่คงอยู่ในสังคม การจัดทำหลักสูตรพื้นฐานอาชีพเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับบุคคลออทิสติก และเห็นควรมีการจัดทำหลักสูตรพื้นฐานด้านอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติกที่ศึกษาในศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติกโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (สรุปผลการศึกษาความคิดเห็น, 2554) จากบทบาทหน้าที่ของผู้วิจัย ในฐานะเป็นเป็นครูการศึกษาพิเศษ มีบทบาทหน้าที่ในการสอนและวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนา และหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนรู้ของเด็กพิการทุกประเภทซึ่งบุคคลออทิสติกเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องได้รับการช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพอย่างเหมาะสมด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวผู้วิจัยเห็นควรว่าหากดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพื้นฐานอาชีพที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลออทิสติก จะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง การมีรายได้ และการพัฒนาทักษะทางสังคม เพื่อให้พวกเขาได้ใช้ศักยภาพที่มีในการหารายได้เลี้ยงชีพรู้จักพึ่งตนเอง และเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างอิสระ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อสร้างหลักสูตรพื้นฐานอาชีพ สำหรับบุคคลออทิสติก
- 2.2 เพื่อศึกษาผลการเตรียมความพร้อมของครูในการทดลองใช้หลักสูตร
- 2.3 เพื่อศึกษาผลของการใช้หลักสูตรพื้นฐานอาชีพของบุคคลออทิสติก

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตในการศึกษาดังนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

3.1.1 บุคคลออทิสติก ที่มารับบริการที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษา

พิเศษแบบเรียนรวมสำหรับบุคคลออทิสติกโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2555
จำนวน 6 คน โดยมีคุณลักษณะ ดังนี้

3.1.1.1 อายุระหว่าง 12 – 23 ปี

3.1.1.2 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน เช่น หูหนวก ตาบอด และพิการด้านร่างกาย

3.1.1.3 ได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง และสามารถรับการฝึกได้อย่างต่อเนื่อง

3.1.2 ครูผู้สอนวิชาพื้นฐานอาชีพประจำศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษ

แบบเรียนรวมสำหรับบุคคลออทิสติกโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 5 คน และ
ผู้ปกครองบุคคลออทิสติก จำนวน 6 คน

3.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มงานพื้นฐานอาชีพ คหกรรมและ
งานประดิษฐ์

3.3 หลักสูตรพื้นฐานอาชีพที่เหมาะสมสำหรับบุคคลออทิสติก เป็นหลักสูตรอาชีพที่ผ่าน
การศึกษาความต้องการจำเป็นของครู และผู้ปกครอง แล้ว และได้รับความร่วมมือจาก ผู้ปกครอง
และครู จำเป็นต้องร่วมกันวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในด้านอาชีพที่เหมาะสมสำหรับบุคคล
ออทิสติก

3.4 ระยะเวลาในการวิจัยในครั้งนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การสร้างหลักสูตรพื้นฐานอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก ระหว่างเดือน
มกราคม – พฤษภาคม 2555

การวิจัยระยะที่ 2 การเตรียมความพร้อมของครูในการใช้หลักสูตรด้วยกระบวนการวิจัย
เชิงปฏิบัติการ ระหว่างเดือนมิถุนายน – กันยายน 2555

การวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรพื้นฐานอาชีพของบุคคลออทิสติก
ระหว่างเดือน กันยายน – ตุลาคม 2555

3.5 ตัวแปรในการ วิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ หลักสูตรพื้นฐานอาชีพ ของบุคคลออทิสติก

ตัวแปรตาม คือ ผลของการใช้หลักสูตรพื้นฐานอาชีพ ของบุคคลออทิสติกประกอบด้วย
ความสามารถในการปฏิบัติงานอาชีพตามหลักสูตร และคุณภาพของผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงาน
อาชีพ

4. นิยามศัพท์

4.1 บุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน
ส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมี
ข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจที่จำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินี้ค้นพบ
ได้ก่อน 30 เดือน (ราชกิจจานุเบกษา, 2552)

4.2 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการหลักสูตร จัดทำร่างหลักสูตร แผนการจัดกิจกรรม จัดทำสื่อประกอบหลักสูตร และการประเมินผลในการใช้หลักสูตร

4.3 คุณลักษณะพื้นฐานที่ควรมีของผู้ปฏิบัติงานอาชีพ ได้แก่ ความถนัด ความสนใจ ความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานอาชีพ

4.4 ผลของการใช้หลักสูตรพื้นฐานอาชีพของบุคคลออทิสติก หมายถึง ผลที่เกิดจากการผ่านการเรียนรู้ตามหลักสูตรพื้นฐานอาชีพของบุคคลออทิสติก ประกอบด้วย ความสามารถในการปฏิบัติงานอาชีพ และคุณภาพของผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานอาชีพ

4.5 ความสามารถในการปฏิบัติงานอาชีพตามหลักสูตรพื้นฐานอาชีพ หมายถึง การที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน และรู้จักเลือกใช้อุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้งานที่ปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จตามเวลาที่กำหนด

4.6 คุณภาพของผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานอาชีพ หมายถึง คุณลักษณะของชิ้นงานที่ได้จากการปฏิบัติงานตามขั้นตอน ประกอบด้วย ผลงานมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ความสวยงาม และความประณีตของผลงาน

4.7 ความพร้อมของครู หมายถึง ความสามารถในการจัดกิจกรรมของครูตามหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน การศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การทำความเข้าใจกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดตามหลักสูตร การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร เพื่อให้ครูผู้สอนงานอาชีพเกิดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรพื้นฐานอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นความพยายามในการพัฒนาหลักสูตรพื้นฐานอาชีพ ของนักเรียนออทิสติก ผลการวิจัยจึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์หลายประการ ดังนี้

5.1 ได้หลักสูตรพื้นฐานอาชีพ สำหรับนักเรียนออทิสติกในศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ผ่านกระบวนการทดลองแล้ว เพื่อให้ผู้บริหาร ครูผู้สอนงานอาชีพ และหน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนออทิสติก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์ด้านอาชีพให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความต้องการจำเป็นของนักเรียน

5.2 เป็นแนวทางต้นแบบ ในการพัฒนาอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติก แก่หน่วยงานอื่นๆ โดยเฉพาะหน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับบุคคลออทิสติกหรือจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการอื่นๆ นำไปใช้ในการส่งเสริมงานด้านอาชีพ

5.3 ครูผู้สอนบุคคลออทิสติก มีความสามารถในการค้นหาศักยภาพ และความถนัด ให้แก่บุคคลออทิสติกได้อย่างเหมาะสม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครูด้านการศึกษาพิเศษอย่างเป็นรูปธรรม

5.4 บุคคลออทิสติกที่ได้รับการเตรียมพื้นฐานอาชีพมีทักษะในการทำงานอาชีพเพื่อเกิดรายได้ และการพึ่งตนเอง

5.5 เกิดสังคมเอื้ออาทร (Caring communities) ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายแสดงออกถึงความห่วงใยต่อความเป็นอยู่ที่ดีของผู้อื่นโดยเฉพาะคนพิการหรือคนที่มีความบกพร่องหรือผู้ด้อยโอกาสยากไร้ซึ่งการแสดงออกถึงความเอื้ออาทรนี้ บ่งบอกถึงควมมีค่านิยมร่วมกันที่สะท้อนออกมาใช้เชิงปฏิบัติต่างๆและค่านิยมร่วมเหล่านี้ให้เกิดพลังอำนาจเชิงคุณธรรม (Moral authority) เกิดขึ้นในสถานศึกษาและต่อเนื่องสู่สังคมต่อไปในที่สุด

5.6 เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีพที่เหมาะสมสำหรับบุคคลออทิสติกแ่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบาย และแนวทางเพื่อพัฒนางานด้านอาชีพที่เหมาะสมสำหรับบุคคลออทิสติกต่อไป